

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین یوم وېر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

دپلوم انجنیر خلیل الله معروفی
برلین – ۱۰ اکتوبر ۲۰۱۴

یادداشت:

مقاله "افغان – افغانیت؛ افغانستانی – افغانستانیت؟؟؟" که اینک از نظر خواننده ارجمند پورتال "افغانستان آزاد – آزاد افغانستان" میگذرد، به تاریخ ۱۲ نومبر ۲۰۰۶ رقم پذیرفته و در صفحات ۴۰۸ – ۴۰۹ کتاب "افغانستان – گلستان اقوام" درج مییابد. این کتاب سودمند و هشداردهنده به ابتکار و اهتمام دوست فرزانه ام، فرزند وطنپرست افغان، جناب ولی احمد نوری، در بهار ۲۰۰۸ با قطع و صحافت سزاوار، در "انجمن فرهنگ افغانستان" – انتشارات بامیان – به تصدی جناب عارف عزیز "گذرگاه"، طبع و منتشر گشته است.

دپلوم انجنیر خلیل الله معروفی
برلین – ۱۲ نومبر ۲۰۰۶

افغان – افغانیت

افغانستانی – افغانستانیت؟؟؟

(نشر مقالات سابقه – ۱۱)

خواص، صفات و کرکتر "افغانان" را در یک کلمه جمع کرده و "افغانیت" نامیده اند. غیرت، وطندوستی، آزادگی، آزادی پرستی، مردانگی، مهمانوازی، جوادى، علو همّت، مناعت نفس، غرور، ازخودگذری، فداکاری و ... همه بالتمام در یک کلمه گنجانیده شده است؛ در کلمه "افغانیت". چنان که اگر کسی مرتکب عمل زشت و ناپسندی گردد، گویند:

افغانیتش چطور اجازه داد که این کار را بکند؟؟؟

و یا به "افغانیت" خود سوگند خورده گویند:

به افغانیتم قسم؛ اگر چنین و چنان کرده باشم!!!

و بیجا نبوده است، که شاعر نامدار و آزاده وطن، مرحوم استاد عبدالعلی مستغنی، در آستانه نبرد استرداد استقلال وطن، بر گوشه ای از "افغانیت" مکث کرده، ترانه مشهور خود را با این مطلع سرود:

گر ندانی غیرت افغانیـم

چون به میدان آمدی میدانیم*

حالا ببینیم که از کلمه "افغانستانتیت" ** هم چنین کاری ساخته است؟؟؟ مگر ممکن است که این همه مفاهیم و صفات بایسته و شایسته را در کالبد لغت "افغانستانتیت" جمع کنیم؟؟؟ من میگویم که با این اصطلاح هرگز چنین کاری امکان ندارد. هیچ کس ادعاء کرده نمیتواند که "افغانستانتیت" اجازه این کار را نمیدهد. و یا دیده باشی که کسی به "افغانستانتیت" خود قسم یاد کند؟؟؟ بر کلمه "افغانستانتیت" هیچ کدام از صفات و شاخصه ها و ضوابط بالا مترتب نیست، و از همین جاست که باید به جار بلند بگوئیم که:

"افغانستانتیت" نمودار و بیانگر هیچ خاصیت و کرکتری نیست!!!

و من در عجبم، اگر هموطنان باکرکتر ما، با این وصف، خود را "افغانستانی" بخوانند!!!!
ابنای وطن، از هر نقطه افغانستان که برخیزند، از هر قوم و تباری که آیند، به هر زبانی که سخن گویند و به هر دین و آئینی که پایبند باشند، همه و بدون استثناء به صفات والای بالا میبالند.
و چه شیرین بود، وقتی از برادر هندوی افغان خود شنیدم، که گفت:

"الحمدُ لله ما افغان استیم!!!"

با وجودی که همتباران و همزبانان و همدینان ما در ماورای سرحدات افغانستان هم میزیند (زندگی و زندگانی میکنند)، اما خواص و کرکتر و صفات ایشان با همتایان افغانشان، کاملاً فرق دارد؛

– تاجک افغان، تاجک تاجکستان نیست!!!

– ازبک افغان، ازبک ازبکستان نیست!!!

– ترکمن افغان مانده ترکمن ترکمنستان نیست!!!

– هندوی افغان، همتر از هندوی هند و پاکستان نیست!!!

– پشتون افغان، عین پشتون پاکستان نیست!!!

تعصب و تحجر مذهبی که در ممالک همجوار سراغ داریم، در شأن هموطنان ما دیده نمیشود. نه سنی ما تعصب خشک دیگران را دارد و نه شیعه ما. بلی، همین "افغان بودن" و "افغانیت" هموطنان ما ست که ایشان را از همتباران همزبان و همکیش ماورای مرزها، متمایز میسازد. وجه امتیاز و ممیزه اقوام ما با همتباران و همزبانان و همکیشان ایشان در آن طرف سرحدات، فقط در "افغان بودن" و "افغانیت" شان مشخص و مجسم میگردد؛

و چه زیبا آفریده ست خداوند، افغان و افغانیت را!!!

توضیحات:

* - این بیت، مطلع و بند اصلی همان حماسی ترانه نامی ست، که با آواز پرتمکین و کمپوز آهنگین نادره دوران و استاد بی بدیل موسیقی مُعاصر افغانستان، مرحوم استاد قاسم افغان، به یادگار مانده است. وقتی این آهنگ به گوش یک افغان اصیل و مفتخر به افغانستان برسد، پیکرش را به لرزه اندر میکند، احساساتش را به غلیان می آورد و رگ مردانگی و حمیت و غیرتش را میثوراند.

چه قیامت کبرا برپا کرده بود، وقتی حدوداً پنجاه سال پیش این آهنگ از ورای امواج موج "رادیو کابل" آن زمان طنین می انداخت؛ و آن زمانی بود که سردار محمد داوود به حیث صدراعظم افغانستان قد برافراشت و سفربری عسکری را به مقابل پاکستان اعلان نمود. در آن هنگام که روابط افغانستان و پاکستان بر سر موضوع پشتونستان تیره گشته و تا سرحد تصادم مسلحانه رسیده و رگ غیرت افغانان به شور آمده بود، طنین این آهنگ استاد قاسم افغان از خلال امواج بود، که احساسات این ملت خشمگین را تمثیل میکرد و چه پر اُبّهت و سطوت تمثیل میکرد.

افغانانی که در آن زمان بر حسب وظیفه و کار و بار در پاکستان بسر میبردند، قصه میکردند، که وقتی سفربری عسکری در افغانستان اعلام شد، پاکستانیها سر از پا گم کرده و سراسیمه میگفتند، که:

باز پتان یاغی شده!!!!!!

** - ترکیبات مصدری با پسوند "یت"، که "مصدر جعلی" خوانده میشوند، مخصوص کلمات عربی اند، مثل "معنویت، روحانیت، انانیت، موفقیت، رضایت، ضدیت، خیریت، انسانیت،

آدمیت، بشریت، حیوانیت، تمامیت، آمریت، مدیریت، معاونیت، معافیت (مُعافات)، مؤثریت، تابعیت، ممنوعیت، مشغولیت، مصروفیت، مقبولیت، مجبوریت، توأمیت، ...".

چون کلمه "افغان" معرّب "اوغان" و کلمه عربی ست، پس کلمه "افغانیت" مشروعیت صرفی و دستوری نیز دارد!!! برعکس کلمه "افغانستانی" که ترکیب دری ست، اجازت پیوند خوردن با "یت" را نمیدهد. یعنی که ترکیب "افغانستانیت" از نگاه دستور زبان هم نادرست است، همان گونه که ترکیبات "مردیت، زنیت، منیت، مسلمانی، قوماندانیت، دوئیت، ایرانی، رهبریت، خریت و ... " نادرست و زشت اند!!!

ترکیب غلط و قبیح "رهبریت" که ساخته فارسی ایرانِ دوران رژیم فاشیستی - کربلائی ست، خوشبختانه به زبان اهل مطالعه ما تاکنون راه باز ننموده و در آن ترسبی نیافته است. و چه خوب و جای شکر است، که زبان عوام ما خود بخود ازین بلیه در امان و مصون است؛ بلی اصطلاحات خاص فارسی ایران که بعضاً زبان ادبی و زبان اهل قلم و مطبوعات و وسائل ارتباط جمعی ما را ملتهب و مبتذل و جُته ساخته است، به زبان عامیانه و عامه مردم ما امکان نفوذ و رُسوخ ندارد!!!!